

Outset: Koppelaar van hedendaagse kunst

Geen geld voor kunst? Wees dan creatief en regel het zelf. Steeds meer organisaties halen aanvullend geld op. Ze beginnen vriendenverenigingen, schudden oude clubs nieuw leven in en doen aan *crowdfunding*. Dat dit kan leiden tot bijzondere donaties aan museumcollecties en bovendien tot presentaties van jonge kunstenaars in musea, bewijst Outset.

door Sandra Jongenelen

iefdadigheid is *booming* én noodzakelijk in deze tijden van krimpende subsidies. Een nieuw initiatief dat in Nederland particulier geld koppelt aan hedendaagse kunst is Outset, een fonds voor hedendaagse kunst dat als partner optreedt van toonaangevende instellingen. “We steunen geen tentoonstelling van Damien Hirst en staan ook niet aan de poort van de Rijksakademie,” verduidelijkt directeur Gwen Neumann (1968), “we richten ons op *cutting edge* kunstenaars die nog niet of nauwelijks aanwezig zijn in Nederlandse openbare collecties.”

CRUCIAAL

Samenwerking met gerenommeerde musea is cruciaal, want niet het fonds maar de conservatoren en directeuren beslissen wat steun verdient. En dus gaat Neumann in gesprek met de Appel, het Van Abbemuseum, het Stedelijk Museum Amsterdam en De Hallen Haarlem. En deze zomer start een bijzondere samenwerking met het Gemeentemuseum Den Haag en De Ateliers. Onder de titel ‘De

Ateliers / Outset Debuut Series’ laat het museum de komende drie jaar werk zien van een voormalig deelnemer aan De Ateliers, die nog geen solotentoonstelling in een Nederlands museum heeft gehad en niet langer dan vijf jaar is afgestudeerd. In augustus bijt David Jablonowski de spits af.

Neumann vertelt dat plannen vaak tijdens gesprekken ontstaan. Zo ontdekte ze dat de conservatoren van het Stedelijk Museum Amsterdam en van het Van Abbemuseum beiden interesse hadden in het fotografisch werk van de Israëlisch-Nederlandse kunstenaar Yael Bartana. Uiteindelijk resulteerde dat in de gezamenlijke verwerving van *The Missing Negatives of the Sonnenfeld Collection* (2008). Outset trad op als initiator en co-financier.

Het geld komt van particuliere gevers, die Neumann steevast aanduidt als *patrons*. Elke begunstiger draagt jaarlijks 3500 euro bij. “Daarmee maak je veel mogelijk”, legt ze uit. “Wat doe je in je eentje met zo’n bedrag? Eén plus één is tien.” Ligt het aan haar dan heeft Outset over tien jaar in Nederland een miljoen euro in de hedendaagse kunst gestoken.

Dat getal baseert zij op de prestaties van Outset UK, waar het Nederlandse charitatieve fonds financieel los van opereert, maar innig mee samenwerkt. De Britse tak werd tien jaar geleden opgericht en bouwde in Groot-Brittannië een naam op, legt Neumann uit: “De oprichters Candida Gertler en Yana Peel staan steevast in de lijstjes met invloedrijkste mensen in de Britse kunstwereld.” Niet zo gek als je bedenkt dat Outset UK het afgelopen decennium alleen al Tate Modern kunstwerken van in totaal een miljoen pond schonk. Neumann vertelt dat internationaal gerenommeerde *curators* jaarlijks met geld van Outset in hun binnenzak shoppen op de Frieze Art Fair: “Tate-directeur Nicholas Serota noemde het een legendarisch initiatief.”

VROUW VAN

Neumann begon in 2004 als fondsenwerver in de Londense theaterwereld en raakte doordat ze zelf kunst verzamelde, betrokken bij Outset UK. Na zeven jaar verhuisde ze met haar echtgenoot naar München. Als ‘vrouw van’ wilde ze iets substantieels bijdragen. Ze werd bestuurslid bij Outset Duitsland. Bij haar terugkeer naar Amsterdam richtte ze vorig jaar Outset Nederland op. Twintig jaar had ze in het buitenland gewoond.

Andere vestigingen zitten in Israël, Griekenland en India. Met openingen in Schotland en de Verenigde Staten in het verschiet zal Outset straks in acht landen actief zijn. Die expansie weerspiegelt

Gwen Neumann, foto: Anke Teunissen

de kunstwereld: die houdt ook niet op bij de landsgrenzen. Candida Gertler begon Outset UK ooit in de eigen huiskamer. Dat typeert de manier van werken. Panden op A-locaties ontbreken, waardoor er nauwelijks overhead is. De raden van toezicht en comités van aanbeveling missen klinkende namen. Neumann: “Onze reputatie is meetbaar in de kwaliteit van de projecten die we steunen, de instituten waarmee we samenwerken en de mensen die we om ons heen verzamelen als *patrons*.”

TWEE DONATIES

De lancering van Outset Nederland ging vorig jaar gepaard met twee donaties aan Nederlandse museumcollecties. Het Gemeentemuseum Den Haag kreeg de installatie *Untitled (Miss Miss finally gives in by the tree where Aeaen sought to bamboozle the One-Armed Snake)* (2010) van Charles Avery die was geproduceerd met steun van de Britse Outset. *Zamach* (2011) – de derde film in *The Polish Trilogy* van Yael Bartana – kreeg ook steun van Outset UK en werd gedoneerd aan het Van Abbemuseum en het Museum of Modern Art in Warschau.

Outset UK bekostigde ook de productie van het videowerk *Yellow Patch* van Zarina Bhimji, dat vorig jaar was te zien in de Whitechapel Gallery in Londen. Haar eerste presentatie in Nederland, momenteel te zien bij de Appel, kon ook op steun van Outset Nederland rekenen. Het Nederlandse fonds financierde daarnaast de aankoop

van twee werken van Roger Hiorns voor De Hallen Haarlem. Bij het zoeken naar *patrons* ging Neumann haar eigen gang: “Doordat ik zo lang weg was, kende ik geen Nederlandse verzamelaars. Via mijn eigen netwerk maakte ik vijftientig begunstigers enthousiast, een aantal dat ik niet had durven dromen.” Op termijn mikt ze op honderd begunstigers. Er zijn verschillende redenen waarom ze meedoen: “Bijvoorbeeld omdat ze een ingang zoeken in de hedendaagse kunstwereld.”

In ruil voor hun gift kunnen *patrons* deelnemen aan nationale en internationale evenementen met gasten als Tate-directeur Serota. Gezamenlijk maken ze reizen en gaan ze naar biënnales en op atelierbezoek: “Het zijn leuke mensen en Outset is ook gewoon een mooi sociaal netwerk.” ■

Meer info: www.outset.org.uk

‘ZARINA BHIMJI EN DIRK BRAECKMAN’
17 NOV. 2012 T/M 31 MRT. 2013
de Appel, Prins Hendrikkade 143, Amsterdam
WWW.DEAPPEL.NL

‘ROGER HIORNS’
1 DEC. 2012 T/M 24 FEB. 2013
De Hallen Haarlem, Grote Markt 16, Haarlem
WWW.DEHALLEN.NL